

Kuopion hiippakunnan taloudellisen avustamisen ohjeistus 2019-2023

Taloudellinen avustaminen osana diakonian kokonaisvaltaista auttamista

Diakoniatyössä ihminen kohdataan kokonaisvaltaisesti - vahvistetaan elämän- ja taloudenhallintaa sekä tuetaan häntä saamaan lakisääteiset ja muut yhteiskunnan palvelut ja etuudet. Taloudellinen avustaminen on osa kokonaisvaltaista auttamistyötä, jossa rahallinen ja/tai materiaallinen tuki on pääsääntöisesti tilapäistä ja kertaluontoista kriisiapua. Diakonian taloudellinen apu on aina harkinnanvaraista ja viimesijaista.

Päätöksenteko ja toimeenpano taloudellisessa auttamisessa

Asiakkaalta pyydetään kirjallinen suostumus tietojen tallentamiseen sekä tarvittaessa valtakirja yhteydenpitoon ja asioimiseen muiden viranomaisten kanssa.

Työntekijän on velvollisuus selvittää riittävässä määrin avustuksen hakijan tilanteeseen johtaneet syyt ja tarkistaa taloudellinen tilanne tarvittavin tosittein.

Seurakunnallisen taloudellisen avustamisen yhdenmukaisuuden ja oikeudenmukaisuuden vuoksi on syytä laatia taloudellisen avustamisen linjaus, joka viedään vähintään tiedoksi luottamuselimelle. Linjauksessa tulee määritellä avustusten myöntämisperusteet, päätöksenteko- ja toimeenpanoprosessit.

Avustuspäätöksen tekee seurakunnassa sovittujen periaatteiden mukaan aina se viranomaisena, jolle kirkko- tai seurakuntaneuvosto on päätösvallan delegoinut. Viranomaisen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen seurakunnan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston, sen jaoston sekä sen alaisen toimielimen, luottamushenkilön ja viranhaltijan päätöksestä kirkkoneuvostolle tai seurakuntaneuvostolle. (Kirkkolaki 24. luku 3 § 1)

Diakonia-avustusta ei makseta suoraan hakijan tilille, vaan annetaan esim. maksusitoumuksena tai osto-osoituksena. Avustaminen voi toteutua myös maksamalla asiakkaan toimittama lasku.

Taloudellista avustamista koskevia säädöksiä

Perustuslaissa (2 luku 19 §) säädetään, että julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin laissa tarkemmin määritellään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut. Vastuu perustoimeentulosta kuuluu lakisääteisesti yhteiskunnalle (Laki toimeentulotuesta 1 luku 2 §).

Kirkkojärjestyksen (4. luku 3 §) mukaan seurakunnan ja sen jäsenten tulee edistää uskoon perustuvan lähimmäisen rakkauden toteutumista. Tämän mukaisesti seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa pyrkien eheyttämään elämää, lievittämään kärsimystä sekä antamaan apua erityisesti niille, joiden hätä on suurin tai joita ei muulla tavalla auteta.

Diakoniatyöntekijät ovat vaitiolovelvollisia. Salassapitovelvollisuus koskee viranhaltijoiden ohella myös luottamushenkilöitä ja diakoniarahaston päätöksentekijöitä (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 6 luku 22-24 §). Asiakkaat kirjataan diakoniatyön asiakasrekisteriin. Asiakasrekisteriseloste säilytetään kirkkoherranvirastossa. Asiakirjojen säilyttämisen ja arkistoinnin tulee tapahtua voimassa olevan tietosuojalain mukaisesti. (Arkistolaki, 13 §, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940831#L4P13> Tietosuojasetus (TSA) 5, <http://www.privacy-regulation.eu/fi/5.htm>)

Seurakunnan jäsenillä ei yksityiseen henkilöön kohdistuvasta diakoniapäätöksestä ole muutoksenhakuoikeutta. Sen sijaan asianosaisella eli sillä, jota päätös koskee, on aina oikeus hakea päätökseen muutosta (KL 24:3 ja 6). Koska avustustoiminta on harkinnanvaraista, henkilöllä ei ole lakiin

perustuvaa oikeutta saada avustusta. Käytännössä oikaisua ei siten voi vaatia avustuspäätöksen tuloksesta, vaan korkeintaan menettelytavasta.

Avustuspäätöksen kriteereitä

Avustuksen tavoitteena on tilanteen ratkaiseminen tai selkeä parantaminen.

Avustuksen myöntämiseen ei vaikuta henkilön uskonnollinen vakaumus tai kirkkoon kuuluminen.

Avustus on aina henkilökohtainen, sitä ei voi hakea toiselle henkilölle.

Ennen seurakunnan avustuksen myöntämistä kartoitetaan henkilölle kuuluvat KELAn ja sosiaalitoimen etuudet ja tuet sekä terveydenhuollon ja velkaneuvonnan mahdollisuudet auttaa.

Diakonian taloudellinen avustus on tarkoitettu ensisijaisesti kertaluontoiseen kriisiapuun eikä toistuviin avustuksiin samasta syystä.

Samassa taloudessa asuvat katsotaan yhdeksi yksiköksi.

Avustusta ei voida myöntää, jos asiakas ei anna oikeaa tietoa tilanteestaan tai on käyttänyt annettua avustusta väärin.

Aggressiiviselle ja uhkailevalle henkilölle ei anneta avustusta.

Taloudellista avustusta ei voida maksaa lainana tai takaisin maksettavana avustuksena.

Taloudellisen avustamisen käytännöt

Avustustarve lähtee aina asiakkaan esittämistä tarpeista.

Avustusta voi hakea seurakunnan alueella asuva henkilö.

Avustusta ei voida maksaa kuittia vastaan tai henkilökohtaiselle tilille, ellei siihen ole erityisiä perusteluita.

Mahdollisuus eräänntyvien laskujen kohtuullistamiseen ja eräpäivän siirtämiseen tulee selvittää heti.

Sosiaalisen luototuksen mahdollisuus tulee selvittää.

Seurakunnan omaan taloudellisen avustuksen ohjeistukseen tulee tehdä rajaukset siitä, mihin avustusta ei myönnetä.

HUOM! Käytä hyväksesi kollegoiden tukea ja osaamista sekä asiakkaan omia verkostoja.

Kerro asiakkaalle myös muista avustusta myöntävistä tahoista.

Muita avustusta myöntäviä

Kuopion tuomiokapituli myöntää diakonia-avustuksia Oiva ja Kerttu Turusen rahastosta.

Yli 2000 euron kriisiavustukset voidaan lähettää Kirkon diakoniarahastoon.

Tukikummit-avustuksista voi hakea kertaluontoisia perhekohtaisia 200-2000 € avustuksia lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen, harrastuksiin, opiskeluun tms, KDR:ltä (sama lomake kuin muussakin KDR:n avustuksessa). Erillistä avustusta voi anoa nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn, opiskeluun ja itsenäisen elämän tukemiseen KDR:sta.

Sipilä-säätiö, säätiöltä voivat hakea avustusta yksittäiset ihmiset tai perheet seurakunnan diakoniatyön kautta. Kts <http://www.sipilasaatio.fi/>

Eri järjestöt ja yhdistykset (erityisesti lapsille ja nuorille)

Hope ry (<https://hopeyhdistys.fi/>)

Pelastakaa lapset ry (<https://www.pelastakaalapset.fi/>)

Tukilinja (<https://www.tukilinja.fi/>)

Suomen Lions-liitto ry (<https://www.lions.fi/>)

Suomen Rotary (<https://rotary.fi/>)

Kojamon Lumo-stipendi (https://kojamo.fi/vastuullisuus/lumo_sponsorointiohjelma/)

Valio Akatemia (<https://www.valio.fi/valioakatemia/>)

Useat urheiluseurat ja lajiliitot